

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ Ι
Α' ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Θέμα: Χώρος και Μορφή.

3^ο τμήμα
Υπ. Καθηγητής
Τάκης Κοζόκος – γλύπτης

Το ΝΕΟ blog του μαθήματος υπάρχει στην διεύθυνση:

<http://www.blogeikastika.gr>

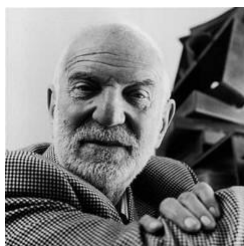
email takiskozokos@gmail.com
web www.takiskozokos.gr

Σημειώσεις Μαθήματος 2017-18

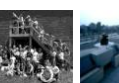
Η έννοια του χώρου και η αισθητική μορφή.

5. η Τέχνη της Γλυπτικής.

Γραμμή και Επίπεδο

**Γνωριμία με
το έργο
του
γλύπτη
Antony
Caro**

Μάθημα Εικαστικών
3^{ου} τμήματος
Αρχιτεκτόνων – Μηχανικών
Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Ένας από τους πιο σημαντικούς γλύπτες των τελευταίων 50 ετών

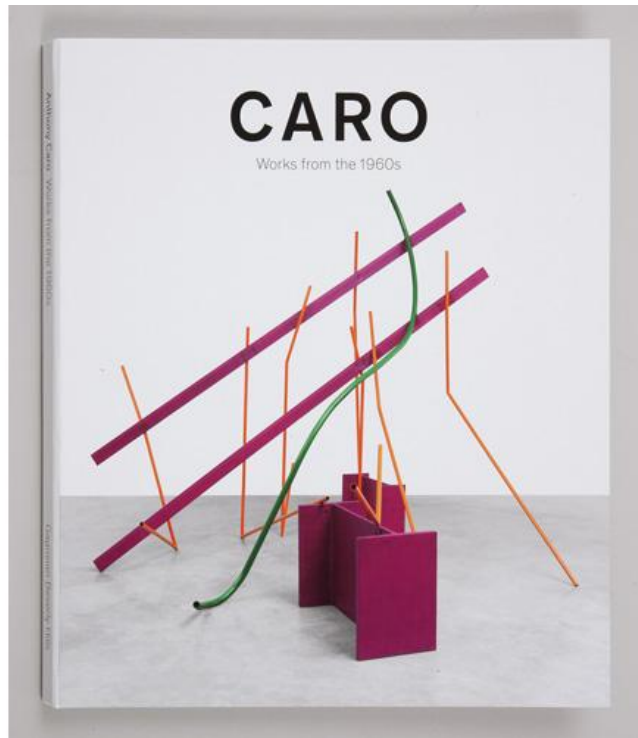
Γεννημένος το 1924 στο Νιού Μάλντεν του Σάρεϊ, ο Κάρο υπήρξε βοηθός του εμβληματικού για το κίνημα της μοντερνικότητας γλύπτη **Χένρι Μουρ** και ευρέως θεωρείται ως ο σημαντικότερος σύγχρονος βρετανός γλύπτης.

Ο Κάρο, αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ το 1944 και στη συνέχεια σπούδασε γλυπτική στη Βασιλική Ακαδημία του Λονδίνου (1946-52). Προκάλεσε την προσοχή του κοινού το 1963 με μια έκθεση στην γκαλερί Whitechapel, όπου παρουσίασε μεγάλα αφηρημένα γλυπτά, βαμμένα με έντονα χρώματα και τοποθετημένα απευθείας στο έδαφος, όπου ο θεατής ερχόταν σε άμεση επαφή με καθένα από τα εκθέματα, πραγματοποιώντας με αυτό τον τρόπο μια καινοτομία, προάγγελο των μετέπειτα εξελίξεων στην τέχνη των τριών διαστάσεων. Από το 1953 έως το 1981 δίδαξε στη φημισμένη σχολή καλών τεχνών Σεντ Μάρτινς, στο Λονδίνο.

Ο διευθυντής της Τέιτ, Νίκολας Σερότα, χαρακτήρισε τον Κάρο έναν από τους «πιο σημαντικούς γλύπτες των τελευταίων 50 ετών» και συνάμα έναν «άνθρωπο με μεγάλη ταπεινότητα και ανθρωπισμό».

Έργα του έχουν παρουσιαστεί σε εκθέσεις, μεταξύ άλλων στο μουσείο μοντέρνας τέχνης της Νέας Υόρκης, στο μουσείο σύγχρονης τέχνης του Τόκιο, στην Μπιενάλε και στην Τέιτ Γκάλερι, στο Λονδίνο.

Έχει τιμηθεί με σημαντικές διακρίσεις για την προσφορά του στη γλυπτική, στις οποίες συγκαταλέγονται βραβεία και πανεπιστημιακές τιμητικές διακρίσεις, ενώ το 1987 του απονεμήθηκε ο τίτλος του Σερ από τη βασίλισσα της Αγγλίας και το 2000 τιμητικό παράσημο.

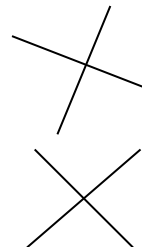
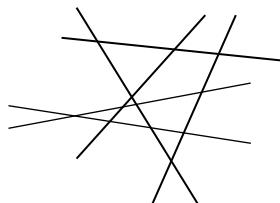
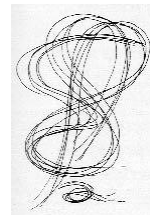

ANTHONY CARO: Works from the 1960s
at Gagosian Beverly Hills

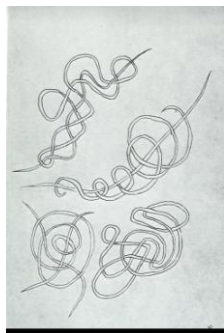
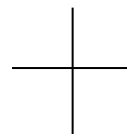
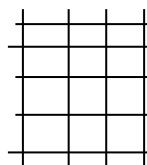
<https://www.youtube.com/watch?v=XyCnEcBFcyc>

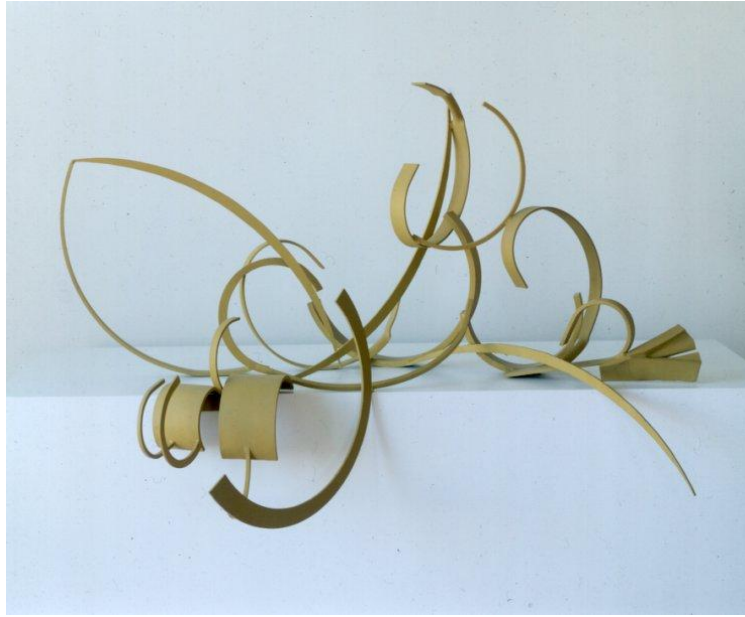
ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

- ΓΡΑΜΜΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΝΟΝΤΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΠΛΗΘΩΡΑ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΧΩΡΟΥ.

- ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΔΙΝΕΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΗ ΔΥΣΔΙΑΣΤΑΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Anthony Caro, from left: *Midday*, 1960, The Museum of Modern Art, New York; *Blazon*, 1987-90. Courtesy of Mitchell-Innes & Nash, New York, and Annelly Juda Fine Art, London; and *Odalisque*, 1984, The Metropolitan Museum of Art, New York. Photograph: The Metropolitan Museum of Art/Wilson Santiago

Το έργο του Κάρο, άμεσα συνδεδεμένο με τον κονστρουκτιβισμό και το μινιμαλισμό, εκτείνεται στο χώρο σχεδόν οριζόντια χωρίς βάθρο, κατευθείαν στο έδαφος, ενώ τα μεγάλα, συχνά ασάλινα βιομηχανικά στοιχεία που το συνθέτουν είναι πολλές φορές βαμμένα με φωτεινά χρώματα, που ελαφραίνουν οπτικά το βάρος τους. Θεωρήθηκε συνεχιστής του Αμερικανού κονστρουκτιβιστή Σμιθ και

κυριάρχησε στις δεκαετίες 1960-1970. Εκείνο που πρέπει να προσέξει κανείς στο έργο του είναι η διεύρυνση της γλυπτικής, διότι γλυπτική μπορεί να είναι και μια ανοιχτή δομή στο χώρο, μια αναπτυγμένη οριζόντια σύνθεση ή ακόμα και μια συμπαγής μάζα, όπως ένας τοίχος.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Μινιμαλισμού ήταν η αυστηρή μαθηματική δομή, τα απλά πρωτογενή σχήματα από βιομηχανικά υλικά (ανοξείδωτο ατσάλι, γαλβανισμένο σίδηρο, υαλοβάμβακα, πλαστικό, φύλλα μολύβδου ή χάλυβα), η κατάργηση του βάθρου και η τοποθέτηση του έργου στο ίδιο οπτικό επίπεδο με το θεατή.

Ο Μινιμαλισμός βρήκε μεγάλη ανταπόκριση στους αρχιτέκτονες και στους πολεοδόμους, που συνειδητοποίησαν ότι αυτές οι μεγάλης κλίμακας γλυπτικές κατασκευές ήταν η καταλληλότερη διακόσμηση του νέου αστικού τοπίου, και στους γλύπτες όπως ο Καλντέρ, ο Κάρο κ.ά., που διαμόρφωσαν με το έργο τους κήπους, πλατείες, εισόδους κτιρίων.

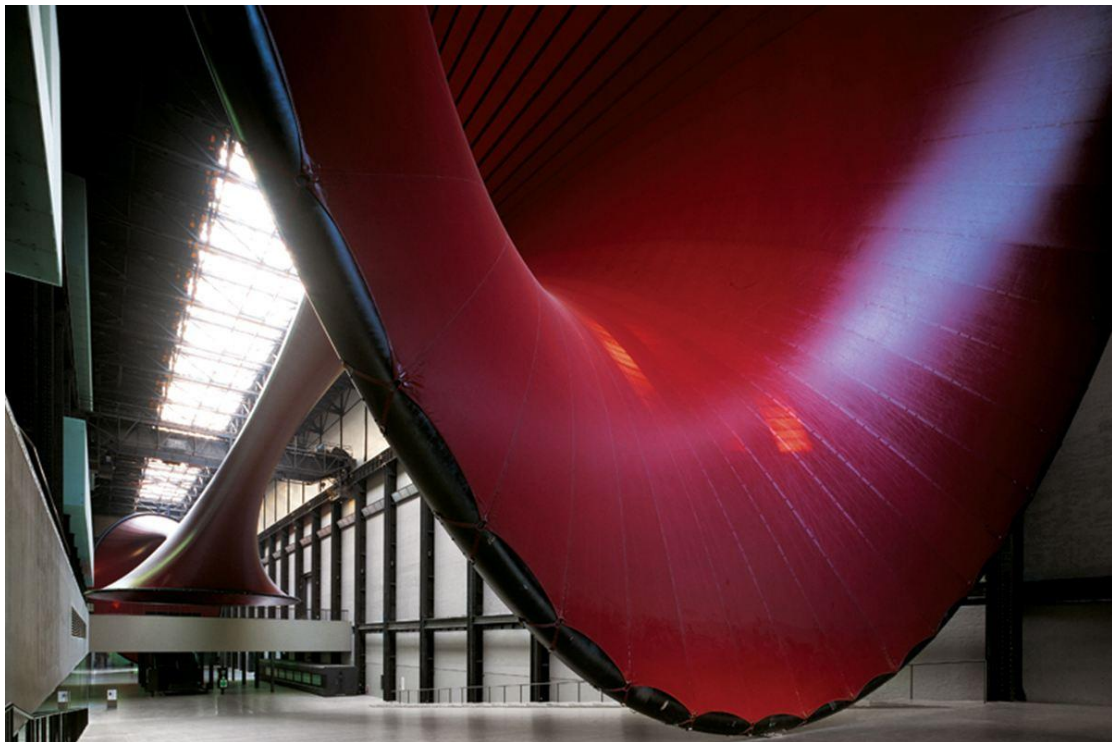
<https://www.youtube.com/watch?v=7DyqZKnrBWM>

Sculpture in the City 2016 - Aurora by **Anthony Caro**

“Flamingo” by **Alexander Calder** outside the Kluczynski Federal Building
Chicago. USA.

<https://www.youtube.com/watch?v=LLt95pb1hgw>

Anish Kapoor – Marsyas -Tate Modern’s Turbine hall,2002

<https://www.youtube.com/watch?v=m1Ouyhix06k>

theEYE - Anish Kapoor - Marsyas

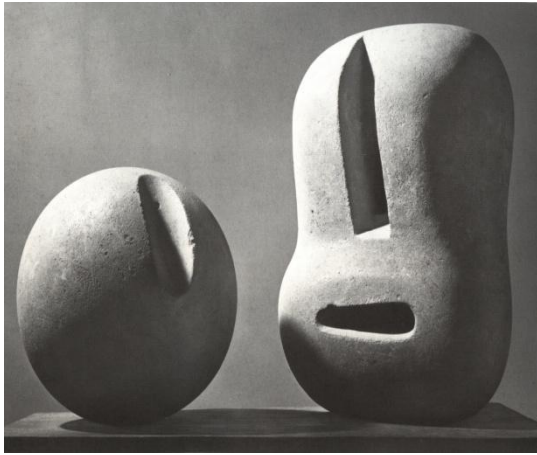
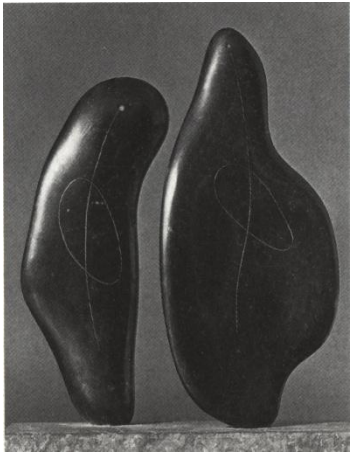
Henry Moore (1898 - 1986)

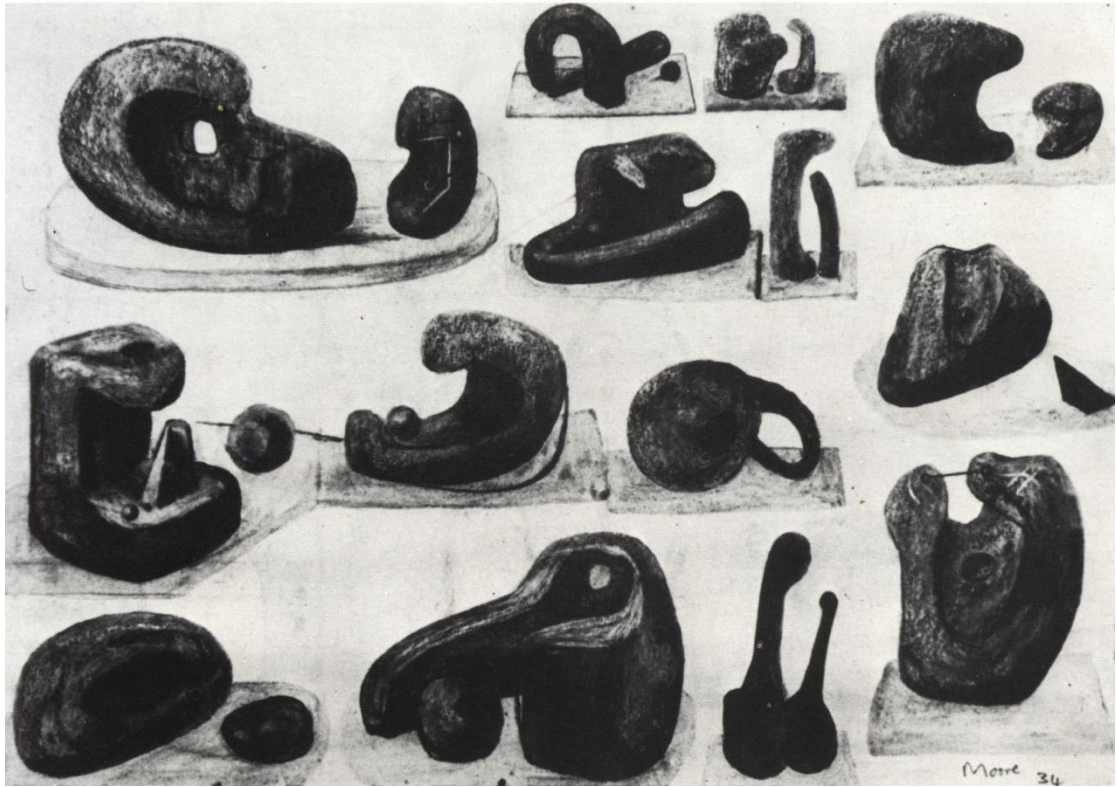
ήταν ο σημαντικότερος Άγγλος γλύπτης του εικοστού αιώνα, και μια μορφή της παγκόσμιας πρωτοπορίας, γνωστός κυρίως για τις μεγάλες αφηρημένες ανθρώπινες φιγούρες.

Ενδιαφέρθηκε κυρίως για την αρχαϊκή και την πρωτόγονη τέχνη. Μετά τις σπουδές του, το 1925 έζησε επί έξι μήνες στην Ιταλία. Στη δεκαετία του 1920 τα έργα του χαρακτηρίζονται από τις επιδράσεις των καλλιτεχνών της Αναγέννησης Μαζάτσο, Πιζάνο και του Μικελάντζελο αλλά και άλλων όπως του Ρουμάνου γλύπτη που εργαζόταν στη Γαλλία Κωνσταντίν Μπραγκούζι. Δέχτηκε επίσης έμπνευση από την προκολομβιανή τέχνη της Αμερικής του Μεξικού (Ινκας). Άρχισε να γίνεται γνωστός μετά τον πόλεμο. Η μεγαλύτερη επίδραση στο έργο του προέρχεται όμως από την παρατήρηση των μορφών που υπάρχουν στη φύση.

Συνθέσεις του Η.Μoore με πρωτογενή αισθητικά στοιχεία

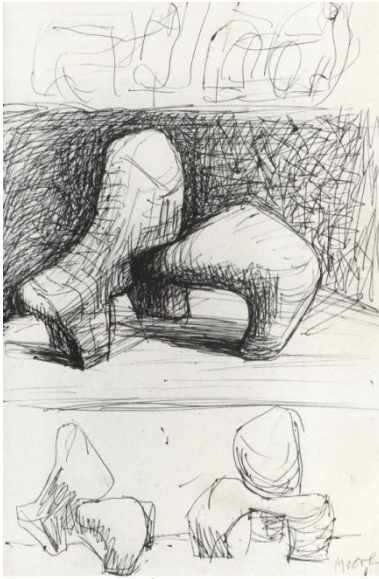

Οι συνθέσεις αυτές χαρακτηρίζονται από αρμονία στην κίνηση, απλότητα και χάρη στις γραμμές.

Ο Μουρ θέλησε τον εαυτό του επινοητή μιας άλλης πλαστικής γλώσσας, η οποία, χωρίς να αποκόπτεται από τις αρχαϊκές και πρωτόγονες μορφές της τέχνης, να στοιχειοθετεί με καινούργιους κώδικες μια νέα αισθητική αντίληψη που να εκβάλλει στη σύγχρονη μορφική τυπολογία του δικού του αιώνα. Οι αρχετυπικές μορφές του διατηρούν μια άμεση σχέση με ιδιαιτερότητες πρωτοποριακών κινημάτων, όπως ο κυβισμός, ο σουρεαλισμός, ο κονστρουκτιβισμός και η αφαίρεση.

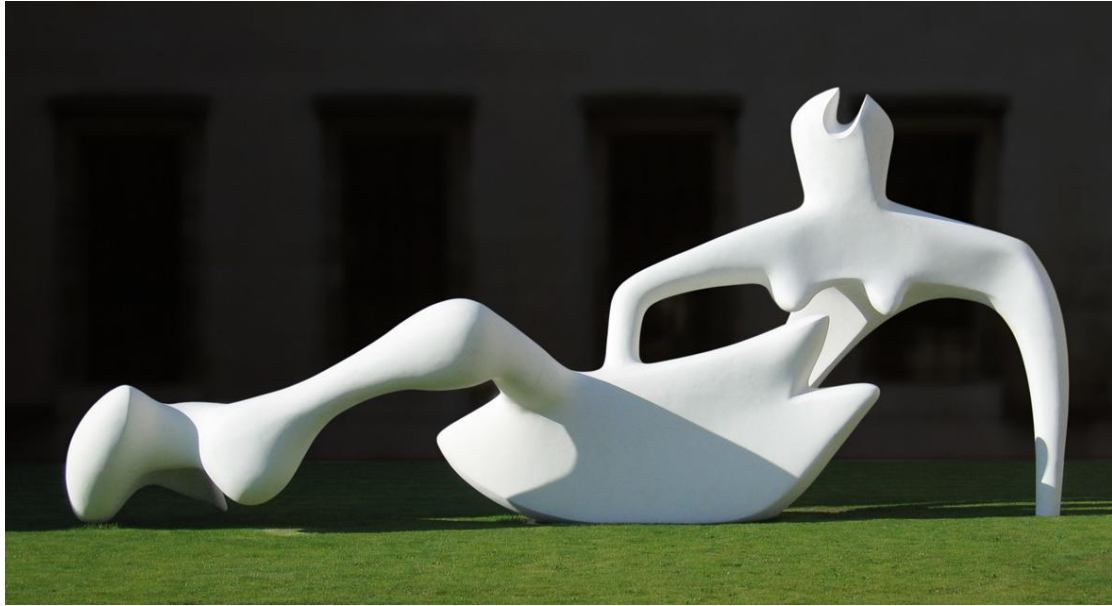
ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΧΕΝΡΥ ΜΟΥΡ ΠΕΡΙ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Καί ὁ εὐαίσθητος παρατηρητής τοῦ γλυπτοῦ πρέπει νά μάθει νά αἰσθάνεται τό σχῆμα ἀπλῶς σάν σχῆμα καί ὄχι σάν περιγραφή ἢ σάν ἀνάμνηση. Π.χ., πρέπει νά διακρίνει τό αὐγὸ σάν ἓνα ἀπλό σκέτο στερεό σχῆμα ἐντελῶς ἄσχετο μέ τήν ἔννοια τῆς τροφῆς ἢ μέ τό γεγονός ὅτι αὐτό θά γίνει πουλί. Τό ἴδιο καί μέ ὅλα τά στερεά σώματα, λ.χ., μιά ἀχρηβάδα, ἓνα καρῦδι, ἓνα κορόμηλο, ἓνα ἀχλάδι, ἓνα γυρίνο, ἓνα μανιτάρι, μιά βουνοκορφή, ἓνα νεφρό, ἓνα καρότο, ἓναν κορμό δέντρου, ἓνα πουλί, ἓνα μπουμπούκι, ἓναν κορυδαλλό, μιά παπαδίτσα, ἓνα κόκαλο. Ξεκινώντας ἀπ' αὐτά μπορεῖ νά ἐπεκταθεῖ γιά νά καταλήξει σέ πιό σύνθετες μορφές ἢ συνδυασμούς διαφόρων μορφῶν.

<https://www.youtube.com/watch?v=BZAde-PBoD8>

BBC – Henry Moore – Documentary

<https://www.youtube.com/watch?v=NHTsmJ39dTI>

1/4 Henry Moore: A Culture Show Special (2010)

**«Η φύση μας αφήνει υπονοούμενα για τη βαθύτητα και τα θαμμένα μυστικά της.
Και η γλώσσα –ας την πούμε “το κλειδί”– που η φύση μοιράζεται με το
ανθρώπινο είδος είναι η μορφή».**

Νόρμαν Μέιλερ

Βιβλιογραφία.

- ΠΛΑΤΩΝ : ΦΙΛΗΒΟΣ- ΚΡΙΤΩΝ, ο διάλογος του Σωκράτη με τον Πρώταρχο, εκδότης E&M. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα, 2002
- BALZAC HONORE. DE, ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ , Μετάφραση Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Εκδότης ΑΓΡΑ 2004
- Johannes Itten, Design and form
- Γιάννης Παππάς, Κείμενα για την Τέχνη, Νεφέλη.
- Ανρύ Ματίς, Περί Τέχνης, Κείμενα Εικαστικών Καλλιτεχνών, 1990

- «Η Σύγχρονη Τέχνη» Δοκίμια Καλλιτεχνών του Robert L. Herbert. Μετάφραση: Μάχη Δημοπούλου. Έκδοση: Ε.Κ.Κ.Μ.ΜΕ (Ένωση Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων Μέσης Εκπαίδευσης)

μα πάντα ενδιαφέρουσα επίσκεψη στο ...

<http://www.ted.com/topics/architecture>

ΤΕΛΟΣ